Lietas Nr. C16102914
Lietas arhīva Nr. C-0314-15

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā

Jēkabpilī 2015. gada 29. janvārī

Jēkabpils rajona tiesa
tiesnese L. Bārbale,
izskatot rakstveida procesā civillietu **AS „Moda Kapitāls"** maza apmēra prasībā pret **/pers. B/** par naudas piedziņu,

konstatēja:

prasītājs AS „Moda Kapitāls" (turpmāk - Prasītājs) iesniedzis tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. B/ (turpmāk - Atbildētāja) par naudas piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2014. gada 19. martā starp Prasītāju un Atbildētāju ticis noslēgts aizdevuma līgums Nr. 58-228184 (turpmāk – Aizdevuma līgums), pamatojoties uz kuru Prasītājs 2014. gada 19. martā izsniedzis Atbildētājai kredītu 420 *euro* apmērā.

Atbildētāja, parakstot Aizdevuma līgumu, apņēmusies ievērot Aizdevuma līgumā noteikto, tas ir, samaksāt Prasītājam maksājumus saskaņā ar Aizdevuma līgumu un citus pamatotus un Aizdevuma līgumā noteiktos maksājumus.

Atbilstoši Aizdevuma līgumam, puses vienojušas, ka samaksa par kredīta izmantošanu ir 17 % mēnesī no atlikušās kredīta summas.

Kredīta atmaksas termiņš ticis noteikts 2014. gada 19. septembrī.

Atbildētāja ar Aizdevuma līgumu uzņemtās saistības izpildījusi daļēji, veicot divus maksājumus: 2014. gada 19. aprīļa maksājums 73,78 *euro* apmērā ticis novirzīts procentu maksājumam un 70 *euro* apmērā ticis novirzīts kredīta daļējai dzēšanai; 2014.gada 19.maija maksājums 59,50 *euro* apmērā ticis novirzīts procentu maksājumam un 70 *euro* apmērā ticis novirzīts kredīta daļējai dzēšanai.

Tā kā Atbildētāja ir pieļāvusi samaksas termiņa nokavējumu, Prasītājs piemērojis Aizdevuma līguma 4.1.punkta noteikumus, kas paredzot, ka Atbildētājam jāmaksā Prasītājam līgumsodu 1 % apmērā no savlaicīgi neveiktās kredīta pamatsummas par katru kavējuma dienu.

Pamatojot prasību ar Civillikuma 1756., 1759., 1765., 1587., 1590., 1591., 1716., 1720., 1756., 1765.pantu un 1946.panta pirmo daļu, Prasītājs lūdz piedzīt no Atbildētājas izsniegtā, bet neatmaksātā kredīta summu 280 *euro*, procentus par kredīta izmantošanu 119 *euro,* līgumsodu 207,90 *euro* – kopā 606,90 *euro* un tiesāšanās izdevumus, kā arī lūdz noteikt Prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 % gadā no neatmaksātās parāda pamatsummas, sākot ar lietas izskatīšanas dienu. Prasītājs lūdz lietu izskatīt rakstveida procesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} pantu Atbildētājam tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, nosakot termiņu aizpildītas paskaidrojuma veidlapas par prasību iesniegšanai tiesā.

Saskaņā ar 56.panta piekto daļu tiesas dokumentus fiziskajai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta otro daļu, tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi un dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Atbildētāja nav atspēkojusi prezumpciju par dokumentu saņemšanu.

Līdz sprieduma taisīšanai lietā Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus nav iesniegusi, iebildumus pret pieteikumu nav cēlusi, nav pieteikusi lūgumu lietu izskatīt tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta otrā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Lietu tiesa 2015. gada 29. janvārī izskata rakstveida procesā, par ko pusēm 2014.gada 11.decembrī nosūtīts paziņojums (lietas 24. - 25. lapa).

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota, bet apmierināma daļēji.

Lietā nepastāv strīds par to, ka Līgums noslēgts tiesīgi, līdz ar ko, saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, tas uzliek līdzējiem par pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma.

Ar lietā iesniegto 2014. gada 19. marta Aizdevuma līgumu un Līguma vispārējiem noteikumiem (lietas 9. - 13.lapa), un 2014. gada 19. marta kases izdevumu orderi Nr. 415 (lietas 16.lapa), Prasītājs pierādījis Atbildētājas parādsaistību esamību.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis. Tiesai nav pamata apšaubīt pamatparāda 280 *euro* apmēru, jo Atbildētāja tiesā nav iesniegusi parāda samaksas pierādījumus.

Prasītājs lūdz piedzīt pielīgtos, bet nesaņemtos procentus par Kredīta izmantošanu 119 *euro*.

Civillikuma 1756. pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikuma 1753. pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844. p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Civillikuma 1763.panta 1.punkts nosaka, ka procentu pieaugums apstājas: 1) kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla

lielumu.

No Aizdevuma līguma redzams, ka puses vienojušās, ka mēneša procentu likme noteikta 17 % mēnesī. Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 2.1.apakšpunktā puses vienojušās, ka kredīta ņēmējs apņemas atmaksāt kredīta summu un maksāt procentus saskaņā ar līgumam pievienoto maksājuma grafiku. No Aizdevuma līgumam pievienotā maksājuma grafika kuru Atbildētāja parakstījusi, redzams, ka Atbildētāja par kredīta izmantošanu apņēmusies samaksāt procentus (lietas 14.lapa). Tiesai nav pamata apšaubīt Prasītāja aprēķināto procentu par kredīta lietošanu apmēru, līdz ar to prasība par procentu par aizdevuma lietošanu 119 *euro* apmērā ir pamatota un apmierināma un piedzenama no Atbildētājas par labu Prasītājam.

Prasītājs, atsaucoties uz Aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 4.1. punktu, lūdz piedzīt līgumsodu 207,90 *euro*.

Civillikuma 1717.pants nosaka, ka līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei.

Civillikuma 1716.panta pirmā daļa noteic, līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Savukārt minētā panta trešā daļa paredz, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra *(likuma redakcijā, kas stājās spēkā 2014. gada 1. janvārī).*

Tādējādi saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir saistību tiesību institūts, un tas ir pametums ar civiltiesiska soda raksturu, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei.

Turklāt tiesiskais regulējums, ka līgumsods nevar pārsniegt 10 %, attiecas uz līgumiem, kas noslēgti pēc 2014. gada 1. janvāra.

Kā redzams no lietas materiāliem, puses Aizdevuma līgumu noslēgušas 2014. gada 19. martā. Aizdevuma līguma pamatnoteikumos un vispārējo noteikumu 4.1. apakšapunktā puses vienojušās par līgumsodu 1 % apmērā no aizdevuma pamatsummas par katru nokavēto dienu. Tādējādi secināms, ka līgumsoda apmērs līgumā paredzēts, neņemot vērā iepriekš minēto tiesību normu nosacījumus.

Prasītājs aprēķinājis līgumsodu 207,90 *euro* apmērā un lūdz to piedzīt no Atbildētājas.

Saskaņā ar 1724.[1] pantu tiesa samazina pieprasīto līgumsodu līdz saprātīgam apmēram, ja tas ir pārmērīgs, salīdzinot ar neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus.

Ņemot vērā, ka Atbildētāja, noslēdzot Aizdevuma līgumu, uzņēmusies ciest līgumsodu 1 % apmērā no aizdevuma pamatsummas par katru nokavēto dienu, tiesa, vērtējot līgumsoda samērīgumu, ņem vērā to, ka likumdevējs no 2014. gada 1. janvāra ir paredzējis līgumsodu par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) aprobežot ar 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra (Civillikuma 1716.pants). Šādu likuma normu iestrāde norāda uz to, ka likumdevējs, kas ir atzīstams par sabiedrības vairākuma pārstāvi, ir atzinis par taisnīgu līgumsodu, kas nepārsniedz 10 % no pamatparāda. Tātad likumdevējs jau noteicis samērīga un taisnīga līgumsoda apjomu, kas netiešā veidā attiecināms arī uz iepriekš slēgtiem līgumiem.

Tiesa atzīst, ka līgumsodu Prasītājs ir tiesīgs prasīt, jo tādas tiesības paredz Civillikums un noslēgtais Aizdevuma līgums. Taču jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civillikuma 5. pantu. Turklāt iepriekš minētie apstākļi ir pamats aprēķinātā līgumsoda samazināšanai līdz 10 % apmēram no pamatparāda, tas ir, 10 % apmērā no 280 *euro*. Līdz ar ko no Atbildētājas par labu Prasītājam piedzenams līgumsods 28 *euro* apmērā, pārējā daļā – 179,90 *euro* apmērā līgumsoda piedziņa noraidāma.

No lietas materiāliem secināms, ka ne līdz prasības celšanas dienai tiesā, ne līdz prasības izskatīšanai tiesā Atbildētāja parādu nav samaksājusi, kā arī nav apstrīdējusi parāda summu, procentu un līgumsoda aprēķinu.

Ņemot vērā minēto tiesa uzskata, ka Prasītāja prasība ir apmierināma daļēji un no Atbildētājas piedzenama kopējā parāda summa 427 *euro* apmērā, tai skaitā: pamatparāds 280 *euro*, procenti 119 *euro*, līgumsods 28 *euro*.

Prasītājam, saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. panta noteikumiem, ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt sešus procentus no simta gadā, ievērojot Civillikuma 1763. panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam - proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

Kopējā prasītāja samaksāto tiesas izdevumu summa ir 95,74 *euro* (valsts nodeva par prasības pieteikumu 91,04 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro*). Prasība apmierināta 427 *euro* apmērā, kas ir 70,36 % no celtās prasības summas. Tāpēc no Atbildētāja par labu Prasītājam piedzenama samaksātā tiesas izdevumu daļa 67,36 *euro.*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39. panta pirmās daļas 5. punktu un 42. pantu no Atbildētājas valsts ienākumos piedzenami nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 1,52 *euro* apmērā, jo ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi kopumā sastāda 6,22 *euro* (lietas 2. lapa), bet Prasītājs, iesniedzot prasību tiesā, samaksājis tikai 4,70 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu nosakāms 10 dienu sprieduma labprātīgas izpildes termiņš.

Vadoties no teiktā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 199., 41., 195., 204.[1], 250.[25] pantu tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu **AS „Moda Kapitāls”**, reģistrācijas numurs 40003345861, pamatparādu 280 *euro*, procentus 119 *euro*, līgumsodu 28 *euro*, kopā – 427 *euro*, tiesas izdevumus 67,36 *euro*, **kopējā summā 494,36 *euro*** (četri simti deviņdesmit četri *euro* 36 centi), iemaksājot minēto summu Prasītāja norēķinu kontā LV63HABA0551034055389, AS „Swedbank”.

Noraidīt AS „Moda Kapitāls” maza apmēra prasību pret /pers. B/ daļā par līgumsoda 179,90 *euro* (viens simts septiņdesmit deviņi *euro* 90 centi) piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, **valsts ienākumos** ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **1,52** *euro* (viens *euro* 52 centi).

Noteikt, ka spriedums labprātīgi izpildāms 10 dienu laikā pēc tā stāšanās likumīgā spēkā.

Noteikt AS „Moda Kapitāls” tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas /pers. B/ likumiskos 6 % gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas – 280 *euro*, sākot ar lietas izskatīšanas dienu.

Spriedumu 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā, sūdzību iesniedzot Jēkabpils rajona tiesā. Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības

ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese L. Bārbale